

FINANSDEPARTEMENTET

Toll- og avgiftsdirektoratet
Postboks 8122 Dep

0032 OSLO

Deres ref

Vår ref

10/5650 SL ACST/KR

Dato

21.12.2010

Statsbudsjettet 2011 - toll- og avgiftsetaten - tildelingsbrev

INNHOLD

1. Innledning.....	2
2. Formål, utfordringer og risiko	2
3. Hovedmål og styringsparametre mv.	3
4. Administrative og andre forhold	15
5. Budsjettildeling	22

Vedlegg 1: Styringskalender

Vedlegg 2: Fullmakter

Vedlegg 3: Krav til rapportering om budsjettstatus

Vedlegg 4: Rapportering på fastsettelses- og innkrevingsområdet

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for toll- og avgiftsetaten i 2011. Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter ble behandlet av Stortinget 25. november 2010 på grunnlag av Innst. 3 S (2010-2011). Prop. 1 S (2010-2011) for Finansdepartementet ble behandlet av Stortinget 15. desember 2010 på grunnlag av Innst. 5 S (2010-2011).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Toll- og avgiftsdirektoratet består av faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Departementets årlige budsjettproposisjon
- Departementets årlige tildelingsbrev
- Direktoratets halvårsrapport
- Direktoratets årsrapport

I tillegg kommer departementets referater fra rapportmøter og kontaktmøter.

Et hovedprinsipp i styringsdialogen er at det skal tilstrebes gjennomgående sammenheng og konsistens mellom de ulike hoveddokumentene. Konkret betyr det at dokumentene skal inneholde samme hovedelementer.

Styringsdialogens karakter forutsetter at departementets styringssignaler i hovedsak skal være relativt stabile over tid, justert for nødvendige årlige variasjoner.

Alle styringssignaler i tildelingsbrevet skal omhandles i årsrapporten. I tillegg skal enkelte signaler også omhandles i halvårsrapporten eller i særskilt rapport når det går fram av brevet.

2. FORMÅL, UTFORDRINGER OG RISIKO

Toll- og avgiftsetatens overordnede mål er å hindre ulovlig inn- og utførsel av varer, og sikre riktig fastsettelse og rettidig innbetaling av toll og avgifter. Dette skal både gi et viktig finansielt bidrag til offentlig virksomhet og sikre lojal etterlevelse av regelverket for inn- og utførsel. Etaten skal yte god service.

Utviklingen i etatens rammebetingelser preges i betydelig grad av raske endringer i et stadig mer internasjonalt, komplekst og elektronisk basert samfunn. Kravene til oppgaveløsningen i offentlig sektor øker, samtidig som brukerne er mer bevisste og krever mer individuell behandling.

Disse utviklingstrekkene stiller toll- og avgiftsetaten overfor betydelige utfordringer, deriblant:

- Veksten i trafikken over landegrensene stiller økte krav til å avdekke illegale transaksjoner og varer samt hindre innpass av smittsomme sykdommer på dyr, planter og mennesker.
- Internasjonale tollstrategier i EU og WCO med hovedmålsetting å finne den riktige balansen mellom handelslettelse og samfunnsbeskyttelse.
- Tilpasninger til EUs regelverk og nye avtaler om internasjonal handel kan stille krav til etatens regelverksutvikling, IT-systemer, informasjonsvirksomhet og prosedyrer.
- Økende omsetning av varer som krenker immaterielle rettigheter truer både samfunnssikkerhet og helse samt rettighetshavernes interesser.
- Bruk av ny teknologi for å bedre og effektivisere oppgaveløsningen.
- Større krav til kvalitet på tjenester og produkter.
- Bedre ressursutnyttelse ved effektiv organisering og større vektlegging av økonomi- og resultatstyring.

Finansdepartementet er opptatt av at etaten gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverket av 2004. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i etaten skal alltid bygge på risikovurderinger.

Omtale av risikovurderinger i dette tildelingsbrevet er tredelt:

- Årlige risikovurderinger, jf. nedenfor.
- Departementets behandling av etatens risikovurdering, jf. pkt. 3.
- Etatens resultatrapportering relatert til risikovurderinger, jf. pkt. 4.

Årlige risikovurderinger skal integreres i styringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Risikovurderinger relatert til etatens hovedmål skal sendes departementet sammen med halvårsrapporten.
- Der hvor risiko vurderes som høy, skal årsaker til risikoen identifiseres og risikoreducerende tiltak beskrives.
- Endring i risikovurderinger skal være fast tema i styringsdialogen.

Departementet ber direktoratet i tilknytning til risikovurderingen i 2011 opplyse om eventuelle vesentlige endringer i risiko for misligheter, jf. økonomiregelverkets bestemmelser kap. 2.4.

3. HOVEDMÅL OG STYRINGSPARAMETRE MV.

Følgende hovedmål gjelder for 2011:

- Hindre ulovlig inn- og utførsel av varer
- Riktig fastsettelse av avgifter og toll
- Rettidig innbetaling av avgifter og toll

- Yte brukerne god service

Departementet er opptatt av at det foreligger en samlet og gjennomgående målstruktur for drift og utvikling av toll- og avgiftsetaten. Det sentrale er her koplingen mellom målnivåene, dvs. hvordan hovedmålene vil bli fulgt opp i praksis. Nedenfor anskueliggjøres dette gjennom systematisk tilordning av bestemte styringsparametre til det enkelte hovedmål, som direktoratet skal følge opp gjennom konkrete resultatmål.

I direktoratets årsrapport skal det ved hjelp av avledede, operative indikatorer kvantitativt belyses i hvilken grad styringsparametrene er fulgt opp. Direktoratet vurderer selv hvilke indikatorer det er hensiktsmessig å anvende. Departementet ber om at en samlet oversikt over etatens resultatmål med referanse til tildelingsbrevet for 2011 sendes departementet innen utløpet av januar 2011. Departementet vil fra og med arbeidet med tildelingsbrevet for 2012 endre prosedyren slik at resultatmålene for 2012 skal sendes departementet sammen med etatens tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev.

Hovedmål og styringsparametre for 2011 tilsvarer i hovedsak de målene og parametrene som etaten har arbeidet etter de senere årene. I samråd med direktoratet er det imidlertid fastsatt noen nye parametre. De nye parametrene under hovedmål 2 skal bidra til bedre balanse mellom styring mot aktiviteter og styring mot effekter, og sette sterkere søkelys på etterretning, objektutvelgelse og analyse. Det må vinnes erfaring med flere av de nye styringsparametrene. Generelt forventer departementet at resultatene for 2011 (på sammenliknbare parametre) skal være like gode som eller bedre enn oppnådde resultater i 2009, jf. Prop. 1 S (2010-2011) for Finansdepartementet. På enkelte områder, blant annet områder som er særskilt styrket i 2011-budsjettet, har departementet forventninger om bedre resultater. Ved resultatanalyse er det viktig å se resultatene for de ulike styringsparametrene i sammenheng.

Departementet viser til etatens risikovurderinger for 2010. Disse vurderingene forteller at etaten anser risikoen som høy (kritisk) for tre risikofaktorer knyttet til hhv. hovedmål 1, hovedmål 2 og hovedmål 4. Det vises til nærmere kommentarer under gjennomgangen av målområdene nedenfor.

3.1 Hindre ulovlig inn- og utførsel av varer

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten skal utføre effektiv grensekontroll av gods, reisende og transportmidler.

3.1.1 Styringsparametre

- Antall godskontroller
- Treffprosent for godskontroller
- Antall kontroller av reisende
- Treffprosenten for kontroller av reisende

- Antall kontroller av transportmidler
- Treffprosenten for kontroller av transportmidler
- Antall avdekkede alvorlige overtredelser

3.1.2 Spesielle tiltak

Styrking av grensekontrollen

Det har de seneste årene vært en kraftig økning i gods- og passasjertrafikken til og fra Norge, og veksten i flytrafikken har vært spesielt stor. Det har i tillegg vært en stor vekst i ferjetrafikken.

Departementet legger til grunn at direktoratet tilstreber å opprettholde det samlede kontrollnivået (antall kontroller, treffprosent og avdekning). Det er videre behov for å prioritere kompetanseutvikling og kontrollmetodikk i kontrollarbeidet. For 2011 er det avsatt særskilt 29,9 mill. kroner til grensekontrollen. Dette gjelder midler til anskaffelse og drift av mobil skanner i Tollregion Oslo og Akershus og oppgradering av tollstedet i Junkerdal. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen på dette området også i halvårsrapporten for 2011.

Valutakontroll

Valutasmugling er et betydelig internasjonalt problem, og det er grunn til å anta at beslagstallene er lave i forhold til det som føres inn til og ut fra landene av valuta og andre betalingsmidler. For å øke treffsikkerheten i valutakontrollene bør etterretningsarbeidet og samarbeidsrelasjonene med sikkerhetskontrollene på flyplassene styrkes. I tillegg bør tilsyn, kvalitetssikring og kontroll av de beløp som faktisk deklarerer, forbedres. Det må videre vurderes behovet for å etablere forpliktende, tverretattlig samarbeid/informasjonsutveksling med politi og skattemyndigheter på dette området. Departementet ber om at det rapporteres om innsatsen på dette området også i halvårsrapporten for 2011.

Stortinget har, jf. Innst. 4 L (2009-2010) om skatte- og avgiftsopplegget 2010 – lovendringer, kap. 5 Oppfølging av Skatteunndragelsesutvalgets utredning, gitt toll- og avgiftsmyndighetene hjemmel i tolloven § 16-15 til å ilegge et overtredelsesgebyr på inntil 30 pst. ved brudd på deklareringsplikten for valuta og andre betalingsmidler. Utkast til forskrift er sendt på høring samtidig som Toll- og avgiftsdirektoratet har satt i gang arbeidet med å tilpasse aktuelle retningslinjer (anmeldelsesinstruksen, økonomiinstruksen, rutinebeskrivelse), slik at ordningen omfattes av disse. Det tas sikte på at ordningen tas i bruk fra 2011. Departementet ber om at det rapporteres om bruken av ordningen også i halvårsrapporten for 2011.

Vurdering av det rettslige grunnlaget for behandling av personopplysninger

Toll- og avgiftsdirektoratet har etter anmodning fra departementet hatt et internt utvalg for vurdering av det rettslige grunnlaget for behandling av personopplysninger i etatens

kontrollvirksomhet. Utkast til lovendringer ble oversendt departementet i 2010, og direktoratet arbeider nå med forslag til forskriftsbestemmelser, slik at alle forslag til endringer i regelverket kan sendes på høring samtidig. Departementet ber om at dette arbeidet prioriteres.

Innføring av grenseboerbevis

Norge og Russland undertegnet 2. november 2010 en avtale om grenseboerbevis. Avtalen innebærer at beboerne i grenseområdet (innenfor 30 km fra grensen) som har vært lovlig bosatt der i minst tre forutgående år, kan få utstedt et grenseboerbevis som er gyldig i inntil tre år. Innehavere av grenseboerbevis kan krysse grensen og ved hvert besøk oppholde seg i opptil 15 etterfølgende dager i grenseområdet i den andre staten uten at det stilles krav til visum. Justisdepartementet har satt ned en arbeidsgruppe som skal se på kortsiktige tiltak som skal bidra til at ordningen fungerer etter hensikten. Toll- og avgiftsetaten forutsettes å delta aktivt i dette arbeidet.

3.1.3 Risikofaktorer

I etatens risikovurderinger fra 2010 vurderes risikoen som høy for følgende faktor:

- Manglende tilstedeværelse, teknologi og utstyr i grensekontrollen

Det må her iverksettes tiltak for å bringe risikoen ned til et akseptabelt nivå. I budsjettet for 2011 er grensekontrollen som nevnt styrket. Direktoratet skal angi status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til ovennevnte risikofaktor i forbindelse med etatens årsrapportering, jf. pkt. 4.2.

3.2 Riktig fastsettelse av avgifter og toll

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten skal sikre at brukerne får fastsatt korrekte avgifter og toll.

Toll- og avgiftsetaten håndhever et omfattende regelverk. Forenkling og modernisering av gjeldende bestemmelser vil kunne gi bedre grunnlag for en effektiv og riktig håndhevelse og etterlevelse av bestemmelsene. Det er også viktig at bestemmelsene gjøres lett tilgjengelig for brukerne.

3.2.1 Styringsparametre

- Antall dokumentkontroller på innførsel
- Antall dokumentkontroller på utførsel
- Antall fysiske kontroller på innførsel
- Antall fysiske kontroller på utførsel
- Korrigert beløp i deklarasjonskontrollen i favør av staten (ny)
- Antall oppgavekontroller av registrerte særavgiftspliktige

- Antall virksomhetskontroller
- Etterberegnet beløp i virksomhetskontrollen (ny)
- Antall avdekkede alvorlige overtredelser

3.2.2 Spesielle tiltak

Nye inn- og utførselsprosedyrer og utvikling av dagens TVINN-system

Finansdepartementet ga i brev 10. september 2010 sin tilslutning til at TAD kunne fortsette arbeidet med nye inn- og utførselsprosedyrer, samt enkelte funksjonelle endringer og teknologiske moderniseringer i dagens TVINN. Departementet forutsetter at direktoratet gir arbeidet tilstrekkelig prioritet.

I budsjettet for 2011 er det avsatt 10 mill. kroner til prosjektet. Tiltakene nevnt over forutsettes gjennomført innenfor en ramme på 45,4 mill. kroner, som dekkes av 2011-bevilgningen og tidligere bevilgninger som er overført fra 2010.

Toll- og avgiftsetatens tilpasninger til nytt Autosys

Nytt Autosys er et prosjekt i regi av Vegdirektoratet, jf. omtale i Prop. 1 S (2010-2011) for Samferdselsdepartementet. Dagens Autosys er kilderegister for motorvognavgiftene, og det er avgjørende for riktig fastsettelse av avgiftene at data fra registeret er korrekte. Framtidig utforming av motorvognavgiftene er også avhengig av at registeret inneholder tilstrekkelige opplysninger om kjøretøy og eier, og at registeret bygges opp med nødvendig grad av fleksibilitet. Toll- og avgiftsetatens tilpasninger av egne IT-systemer til nytt Autosys må skje på bakgrunn av framdriften i relevante deler av Autosys-prosjektet.

Direktoratet må gi oppfølgingen av nytt Autosys høy prioritet. I Prop. 1 S (2009-2010) for Samferdselsdepartementet står det på side 70 at "departementet har, i samråd med Finansdepartementet, lagt til grunn at de behov som toll- og avgiftsmyndighetene har for tilgang til dataopplysninger som grunnlag for fastsettelse av motorvognavgifter, skal ha prioritet ved gjennomføringen". Departementet ber om at det rapporteres om saken også i halvårsrapporten for 2011.

Redusere skatte-, toll- og avgiftskriminalitet

Skatte-, toll- og avgiftsunndragelser og annen økonomisk kriminalitet fører til en urettmessig og uønsket fordeling av samfunnets ressurser. Regjeringen er opptatt av at arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser skal ha høy prioritet og et høyt aktivitetsnivå. Etatens arbeid mot svart økonomi skal også omtales i halvårsrapporten. Rapporteringen skal omfatte både aktiviteter og effekter.

Regjeringen har besluttet at det skal arbeides med en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet. Embetsmannsutvalget mot økonomisk kriminalitet (EMØK) har avgitt et forslag til en ny plan. Justisdepartementet og Finansdepartementet arbeider nå med

planen. Toll- og avgiftsdirektoratet har tidligere kommet med innspill til tiltak som kan tas inn i planen. Det er behov for å oppdatere disse innspillene, og direktoratet må være forberedt på å bidra i dette arbeidet. Det tas sikte på at planen skal legges fram våren 2011.

Skatteunndragelsesutvalget har fremmet forslag til en rekke regelendringer og andre tiltak mot skatte-, avgifts- og tollunndragelser i NOU 2009: 4 *Tiltak mot skatteunndragelser*. Flere av forslagene fra utvalget er fulgt opp med lovendringer. Regjeringen er opptatt av at det videre arbeidet med oppfølgingen av Skatteunndragelsesutvalgets forslag prioriteres. Toll- og avgiftsetaten må derfor være forberedt på å stille ressurser til rådighet ved oppfølgingen av utvalgets forslag.

Departementet mener at etaten bør prioritere virksomhetskontroller både av allmennpreventive grunner og fordi disse kontrollene har høy treffprosent og gir store etterberegninger. For 2011 er etatens arbeid med virksomhetskontroller ytterligere styrket med 8,2 mill. kroner, som følge av helårsvirkningen av 2010-satsingen på området. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen også i halvårsrapporten for 2011.

Riksrevisjonen har i Dokument nr. 3:3 (2008-2009) presentert en undersøkelse av myndighetenes innsats mot økonomisk kriminalitet. Undersøkelsen avdekket blant annet at det i perioden fra 2004 til 2007 bare ble anmeldt mellom 32 og 38 saker fra hele toll- og avgiftsetaten årlig. Toll- og avgiftsdirektoratet arbeider nå med å utforme en formell anmeldelsesinstruks for toll- og avgiftsetaten med merknader. Departementet ber om at arbeidet prioriteres.

Toll- og avgiftsetaten skal i arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser vektlegge samarbeid med andre kontrolltater og bransjeorganisasjoner for å bedre etterlevelsen av regelverket. Arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser er også en prioritert oppgave i internasjonal sammenheng. I OECD er det opprettet arbeidsgrupper der medlemmene utveksler erfaringer og diskuterer mulige tiltak på faglig grunnlag. Tilsvarende tas det initiativ fra Europakommisjonen, samtidig som det skjer en løpende utvikling ved at prinsipielle saker blir behandlet i EU-domstolen og i nasjonale domstoler i medlemslandene. Departementet ber direktoratet sette av tilstrekkelige fagressurser til å følge det internasjonale arbeidet, med sikte på at norske myndigheter skal kunne bidra aktivt i disse prosessene og at kunnskap og erfaringer blir spredd i etaten.

Toll- og avgiftsetaten håndterer i dag toll- og avgiftsovertredelser med ulike former for sanksjoner. Hvilken sanksjonsform som kan benyttes, er avhengig av overtredelsens karakter og hvilken aktør som står bak overtredelsen. Det kan reises spørsmål ved om gjeldende sanksjoner er hensiktsmessig utformet og om de i tilstrekkelig grad sikrer etterlevelse av det regelverk toll- og avgiftsetaten er satt til å forvalte.

Finansdepartementet ber derfor Toll- og avgiftsdirektoratet om å utrede behovet for

endringer i eksisterende regler. Departementet vil komme tilbake til saken i et eget brev.

Fiskeri- og kystdepartementet har i samarbeid med andre departementer, herunder Finansdepartementet, opprettet fiskeriforvaltningens analysenettverk (FFA), som jobber med ulovlig, urapportert og uregulert fiske. Toll- og avgiftsetaten er en viktig deltaker i dette arbeidet, og forutsettes å delta aktivt for å bidra til bekjempelse av skatte- og avgiftsunndragelser på dette området.

Forbedrede etterretningsrutiner

Departementet viser til at direktoratet arbeider med å innføre felles etterretningsrutiner for områdene deklarasjonskontroller, grensekontroller og virksomhetskontroller. Målet er å øke kvaliteten på etterretningen. Departementet ber om å bli orientert om framdriften i arbeidet.

Styrke etatens arbeid med risikovurderinger og analyse

Toll- og avgiftsetaten må, på grunn av kompleksiteten i den økonomiske kriminaliteten og veksten i strømmen av varer over grensene, basere sin kontrollvirksomhet på risikovurderinger, etterretning og analyse. Det er derfor svært viktig at kontrollene som gjennomføres, i størst mulig grad rettes mot aktører som ikke er lojale overfor regelverket etaten forvalter. Internasjonale tollstrategier, fastsatt av EU og WCO, legger også økt vekt på bruk av risikovurderinger av vareforsendelser og aktører. Departementet ønsker en mer helhetlig tilnærming til dette arbeidet, og for 2011 er det avsatt 6,5 mill. kroner til dette arbeidet. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen på dette området også i halvårsrapporten for 2011.

Piratkopier

Produksjon, transport og handel med piratkopier medfører usikkerhet for forbrukerne når det gjelder produktenes kvalitet og innhold, og kan også utgjøre en trussel mot helse, miljø og sikkerhet. Handel med piratkopier utgjør en voksende form for kriminalitet som også kan innebære skatte-, toll- og avgiftsunndragelser. Piratkopier gir også økonomiske skadevirkninger for rettighetshavernes konkurransevilkår.

Departementet ber om at direktoratet holder seg orientert om det internasjonale kontrollarbeidet mot piratkopier. For 2011 er det avsatt 9,2 mill. kroner til arbeidet med bekjempelse av piratkopivarer. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen på dette området også i halvårsrapporten for 2011.

Oppfølging av tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede, skadelige arter

Ifølge tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede, skadelige arter fra 2007 skal toll- og avgiftsetaten bidra i arbeidet med å hindre ulovlig innførsel av fremmede arter (dyr, planter og mikroorganismer). Videre skal direktoratet i samarbeid med miljømyndighetene heve kompetansenivået i etaten om hva som kan utgjøre en risiko for introduksjon av fremmede arter.

Grønne skatter

Økt oppmerksomhet om miljøspørsmål bidrar til større interesse for særavgifter som et virkemiddel i miljøpolitikken. På generelt grunnlag bes direktoratet derfor om å bygge opp og sikre kompetansen på dette området, blant annet ved å følge den internasjonale utviklingen. Det er av stor betydning at direktoratet har en beredskap på dette området.

Endringer i tolltariffen

Departementet viser til praksisomleggingen i forbindelse med Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, hvor det legges til grunn at det ikke lenger er behov for detaljerte redegjørelser i budsjettdokumentene om tariffendringer etter tollvedtaket § 5. Redegjørelser er etter dette forbeholdt endringer som har provenymessige, næringsmessige eller handelspolitiske konsekvenser. Disse begrensningene er i forslaget til tollvedtak innarbeidet i § 5, jf. Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011.

Direktoratet skal løpende vurdere, i samråd med Statens landbruksforvaltning, behovet for endringer i tariffoppdelinger. Endringsforslag skal forberedes i samsvar med de regler som følger av Utredningsinstruksen, og forslaget skal sendes på alminnelig høring til berørte organisasjoner og instanser. Endringer i tariffoppdelinger som har provenymessige, næringsmessige eller handelspolitiske konsekvenser må oversendes Finansdepartementet tidsnok til at de kan bli vurdert i god tid før framleggelse av Prop. 1 LS for det aktuelle budsjettår. Departementet understreker for øvrig at vanlige krav om forberedelse til og gjennomføring av endringer, jf. forvaltningsloven og regelverksinstruksen, også gjelder for slike endringer, sammen med bestemmelser i tolloven om kunngjøring.

CO₂-avgift på gass

Departementet viser til brev 25. august 2010, jf. brev 24. november 2010, der departementet ber direktoratet om en vurdering av CO₂-avgiften på gass innen utløpet av året. Det vil deretter bli vurdert om det er grunnlag for å arbeide videre med eventuelle endringer av avgiften. Direktoratet må være forberedt på å yte bistand i forbindelse med ytterligere vurderinger av avgiften og eventuelle endringer i regelverket.

Refusjon av engangsavgift ved eksport av kjøretøy

Departementet vurderer å se nærmere på muligheten for å innføre refusjon av engangsavgift ved eksport av kjøretøy fra Norge, slik at avgiften avpasses til den tid kjøretøyet faktisk benyttes i Norge. Direktoratet må være forberedt på å bidra i arbeidet.

Avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandskregistrert motorvogn

Direktoratet har i 2010 gjennomgått Forskrift om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandskregistrert motorvogn i Norge. Forslag til endringer ble presentert for departementet i direktoratets brev 1. oktober 2010. Brevet inneholder også utkast til

høringsbrev og regelendringer. Departementet vil gjennomgå direktoratets forslag. Direktoratet må påregne å bruke noe ressurser på denne saken også i 2011.

Endringer i motorvognavgiftene

I departementets brev 6. april 2010 om statsbudsjettet 2011, ble direktoratet blant annet bedt om å utrede en utvidelse av bensinavgiften til også å omfatte autoetanol, samt å innføre en mer differensiert årsavgift. I brev 21. juli 2010 ble direktoratet videre bedt om å vurdere muligheten for å innføre en drivstoffavgift på gass med virkning fra 1. januar 2011. Det ble ikke fremmet forslag om dette i budsjettet for 2011. Som påpekt i departementets brev 10. september 2010 kan det imidlertid være aktuelt å vurdere flere av disse forslagene ved en senere anledning. I Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011 avsnitt 4.5.1 opplyses det om at Regjeringen vil fortsette omleggingen av bilavgiftene i miljøvennlig retning. Videre ser Regjeringen et behov for en helhetlig gjennomgang av avgiftene på kjøretøy og drivstoff. Direktoratet må være forberedt på å bistå i disse prosessene.

Utredning av veiavgift for tyngre kjøretøy

I Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011 avsnitt 4.5.1 er det redegjort for SINTEFs utredning om veiprising for tyngre kjøretøy. Finansdepartementet vil i første omgang be om uttalelser fra de berørte etatene før en går videre med en konkret utredning. Direktoratet må være forberedt på å delta i oppfølgingen av det videre arbeidet.

Generell sukkeravgift

I løpet av 2011 vil Finansdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vurdere om nye EU-regler for merking av mat- og drikkevarer kan danne grunnlag for en ny generell (gradert) sukkeravgift, jf. Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011 side 121. Alternativt vil en vurdere andre mulige endringer for å gjøre dagens avgifter på alkoholfrie drikkevarer, sukker og sjokolade- og sukkervarer mer treffsikre. Direktoratet vil bli bedt om å bistå i arbeidet.

Oppfølging av internasjonalt samarbeid på globalt nivå

Departementet ber direktoratet om å bidra i det løpende arbeidet knyttet til Norges deltakelse i World Trade Organization (WTO), og særlig med tollfaglig ekspertise i forbindelse med de pågående forhandlinger under Doha-runden, spesielt i forhandlingsgruppen for handelsfasilitering. Direktoratet bes videre følge løpende de internasjonale prosessene som har betydning for toll- og avgiftsetatens ansvarsområder. Direktoratet skal spesielt prioritere arbeidet i World Customs Organization (WCO).

Direktoratet bes også holde seg løpende orientert om arbeidet med handelsfasilitering i OECD og andre organisasjoner, samt området sikkerhet og beredskap knyttet til Proliferation Security Initiative (PSI).

Oppfølging av internasjonalt samarbeid på regionalt nivå

Departementet ber direktoratet om å bidra i det løpende arbeidet knyttet til Norges deltakelse i toll- og handelspolitiske forhandlingsprosesser, og særlig med tollfaglig ekspertise i forbindelse med framforhandling av nye frihandelsavtaler, herunder initiering av disse (forstudier). Direktoratet bes særlig følge forhandlingsprosesser som gjelder Russland, blant annet med sikte på at spørsmål som gjelder toll- og grensesamarbeid samt vareførsel mellom Norge og Russland (herunder den tollunion Russland inngår i), klarlegges på et tidlig stadium. Direktoratet bes også om å bidra med oversettelser, utarbeidelse av stortingsproposisjoner og tollmessig iverksettelse av frihandelsavtalene.

Departementet ber direktoratet om å prioritere arbeidet knyttet til handelsfasilitering i Committee on Trade Facilitation under EFTA, der Norge for tiden har formannskapet. Finansdepartementet leder arbeidet i komiteen i samråd med Utenriksdepartementet og andre departementer.

Departementet ber direktoratet lede den norske deltakelsen i Committee of Origin and Customs Experts (COCE) under EFTA, og i de tilsvarende utvalg under EØS.

Mer fleksibel og effektiv fastsetting og innkreving av motorvognavgifter

Innretningen av motorvognavgiftene har stor provenybetydning, og avgiftene ivaretar sentrale politiske målsetninger. Det er samtidig stor internasjonal oppmerksomhet rundt motorvognavgiftene. Direktoratet vil ha en sentral rolle i den løpende utviklingen av motorvognavgiftene, og må i tillegg arbeide for å hindre unndragelser av disse avgiftene. Departementet ber direktoratet sikre kompetansen på dette området.

For innkreving av årsavgift på motorvogner forventer departementet at toll- og avgiftsetaten viderefører samme opplegg som i 2010, og at oversendelse av misligholdte krav til Statens innkrevingssentral skjer til avtalt tid.

Delegasjon av myndighet til å samtykke til fritak fra lovbestemt taushetsplikt

Departementet delegerte 30. april 2010 myndigheten til å gi fritak fra taushetsplikt på skatte- og avgiftsområdet til Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet. Delegasjonene trådte i kraft 1. august 2010. Den delegerte myndigheten omfatter retten til å gi fritak fra taushetsplikt slik at det kan avgis vitneforklaring om ellers taushetsbelagt informasjon under rettsforhandling, og/eller slik at taushetsbelagte dokumenter kan legges fram under rettergang. Videre omfatter myndigheten utlevering av taushetsbelagte opplysninger til bruk ved forskning. Direktoratet må sette av ressurser til behandling av disse sakene. Departementet ber om tilbakemelding på antall behandlede saker og hvordan ordningen fungerer også i halvårsrapporten for 2011.

3.2.3 Risikofaktorer

I etatens risikovurderinger fra 2010 vurderes risikoen som høy for følgende faktor:

- Manglende deklarerer/feildeklarerer og for svak kontroll med utført deklarerer, lav kontrollfrekvens i deklarasjonsfasen og i toll- og avgiftsrevisjonen, utilstrekkelig oversikt over ufortollet gods

Det må her iverksettes tiltak for å bringe risikoen ned til et akseptabelt nivå. Direktoratet skal angi status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til ovennevnte risikofaktor i forbindelse med etatens årsrapportering, jf. pkt. 4.2.

3.3 Rettidig innbetaling av avgifter og toll

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten på en effektiv måte skal bidra til at provenyanslagene i Stortingets toll- og avgiftsvedtak kan nås, og at andelen innbetalt beløp av fastsatt beløp er så høy som mulig.

3.3.1 Styringsparametre

- Akkumulerte restanser (eksklusive kontrollkrav)
- Årets restanser (eksklusive kontrollkrav)
- Restansenivået på kontrollkrav
- Saldo på interimskonti (ekskl. gjennomgangskonti, à konto TVINN og depositum)

3.3.2 Spesielle tiltak

Etaten skal ha en tett oppfølging av innkrevingen av merverdiavgift ved innførsel og de ulike særavgiftene. Departementet forutsetter at direktoratet aktivt følger konjunkturutviklingen. Departementet ber om at direktoratet orienterer om regionenes oppfølging av de ulike kredittordningene som etaten forvalter.

Dokumentavgift

Toll- og avgiftsdirektoratet har fått delegert kompetansen til å behandle klage på fastsatt dokumentavgift. Direktoratet er dermed nærmeste overordnede avgiftsmyndighet til vedtak om dokumentavgift som treffes av Statens kartverk. Departementet ber direktoratet vurdere hvorvidt kontrollen av grunnlaget for beregningen av dokumentavgiften er tilfredsstillende. Det bes spesielt vurdert om gjeldende kontrollrutiner er hensiktsmessige.

3.3.3 Risikovurdering

I etatens risikovurdering fra 2010 har dette målområdet ingen høyrisikofaktor.

3.4 Yte brukerne god service

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten skal framstå som en moderne, effektiv og servicepreget virksomhet.

Det er viktig at næringsliv og publikum er kjent med de ulike bestemmelsene som håndheves av toll- og avgiftsetaten. Etaten må derfor prioritere veiledning og informasjon til brukerne. Nyregistrerte særavgiftspliktige virksomheter skal fortsatt få særskilt veiledning fra etaten, slik at de er i stand til å deklare avgifter korrekt første gang.

3.4.1 Styringsparametre

- Brukertilfredshet (jf. pkt. 4.12) (ny)
- Andel nyregistrerte særavgiftspliktige som gis særskilt veiledning
- Andel søknader om tollkreditt behandlet innen 14 dager
- Andel søknader om avgiftsmessig statusendring for kjøretøy behandlet innen 14 dager
- Andel søknader om klassifisering av varer i henhold til tolltariffen behandlet innen 90 dager
- Andel klager på særavgifter behandlet av direktoratet innen 180 dager
- Andel klager på særavgifter behandlet av tollregionene innen 90 dager
- Svartid på telefonhenvendelser (ny)
- Brukertilgjengelighet i IT-systemene (ny)

3.4.2 Spesielle tiltak

Elektronisk fakturering

Departementet ber direktoratet fortsette arbeidet med elektronisk fakturering av tollkreditt. Departementet legger til grunn at løsningen for elektronisk fakturering av tollkreditt settes i produksjon innen utgangen av 1. kvartal 2011.

Elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver

Departementet ber direktoratet prioritere arbeidet med et system for elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver. Departementet legger til grunn at løsningen settes i produksjon i løpet av 2011. Direktoratet skal rapportere om dette arbeidet også i halvårsrapporten for 2011.

Kvalitetsmåling av saksbehandlingen

Det er vesentlig at etatens brukere opplever lik behandling i tollregionene. Saksbehandlingen i etaten skal ha god kvalitet og skal utføres innen de angitte frister. Direktoratet bes fortsette arbeidet med kvalitetsmålinger av saksbehandlingen i etaten. Arbeidet skal danne grunnlag for en vurdering av saksbehandlingskvaliteten i

regionene. Behov for forbedringstiltak på dette området skal også vurderes. For øvrig vises til pkt. 4.5. Direktoratet skal rapportere om dette arbeidet også i halvårsrapporten.

3.4.3 Risikofaktorer

I etatens risikovurderinger fra 2010 vurderes risikoen som høy for følgende faktor:

- Ikke god nok kapasitet og funksjonalitet ved callsenteret for årsavgift

Det må her iverksettes tiltak for å bringe risikoen ned til et akseptabelt nivå. Direktoratet skal angi status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til ovennevnte risikofaktor i forbindelse med etatens årsrapportering, jf. pkt. 4.2.

4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

4.1 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

I vedlegg 2 omtales to typer *budsjettfullmakter*. De første er fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest følger fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Toll- og avgiftsdirektoratet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til direktoratet ved egne brev, jf. pkt. C.

4.2 Budsjett- og resultatrapportering

Årsrapport og halvårsrapport

Toll- og avgiftsdirektoratet skal utarbeide en årsrapport for virksomheten i 2011, som sendes Finansdepartementet senest 22. februar 2012. Årsrapporten skal gi en best mulig oversikt over toll- og avgiftsetatens drift og utvikling i budsjettåret. Rapporten bør struktureres etter inndeling i hovedmål, styringsparametre samt administrative og andre forhold, jf. pkt. 3 og 4 i dette brevet. Direktoratet skal redegjøre for og vurdere måloppnåelsen og resultatene i forhold til de fastsatte hovedmål og styringsparametre, jf. foran. Resultatrapporteringen skal suppleres og underbygges med analyser som blant annet ser på sammenhenger og utviklingstrekk på tvers av fastsatte styringsparametre.

Departementet ber om at direktoratet redegjør for sammenhengen mellom ressursbruk og resultater (produktivitetsutviklingen) i etaten. Det skal videre redegjøres for i hvilken grad det har inntruffet vesentlige uforutsette hendelser, eller at hendelser har blitt vesentlig mer alvorlig enn forventet, og hvordan dette er håndtert. Direktoratet skal, som ledd i resultatvurderingen, angi status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til faktorer med høy risiko innenfor det enkelte hovedmålområde, jf. pkt. 3.1.3, 3.2.3 og 3.4.3.

Årsrapporten skal ha en egen omtale hvor bevilgning og regnskap presenteres og budsjettavvikene kort kommenteres.

Direktoratet skal ellers i årsrapporten rapportere særskilt om eventuelle vesentlige avvik fra økonomiregelverket og hvilke tiltak som er iverksatt.

Statistikk og nøkkeltall kan presenteres i vedlegg til årsrapporten. Det skal blant annet presenteres oversikt over etatens årsverk og antall ansatte på både organisasjonsnivå (direktorat og per region) og på funksjonsområder.

Direktoratet skal utarbeide en halvårsrapport per 30. juni 2011, som oversendes departementet senest 25. august 2011. Halvårsrapporten bør være relativt kortfattet og i hovedsak bestå av (a) regnskapsstatus samt budsjettvurdering for hele året og (b) generell resultatstatus på hvert hovedmålsområde med vekt på eventuelle avvik fra forventet utvikling.

Vedlagt halvårsrapporten skal følge etatens årlige risikovurderinger, jf. pkt. 2.

Rapportering om budsjettstatus

Toll- og avgiftsdirektoratet bes rapportere om budsjettsituasjonen per 31. mars, 30. juni, 30. september og 31. desember. Budsjettstatus per 30. juni skal rapporteres i halvårsrapporten, mens rapportering om budsjettstatus per 31. desember skal gis i årsrapporten. Frist for innsendelse av statusrapport per 30. mars er 29. april. Rapporten per 30. september skal sendes departementet sammen med etatens eventuelle forslag til tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet i høstsesjonen (nysaldering). Frist for innspill til nysalderingen i 2011 vil bli meddelt i eget brev fra departementet. Dersom frist for innspill blir slik at etaten ikke kan rapportere per 30. september, skal etaten benytte så oppdaterte opplysninger som mulig. For ytterligere krav til rapportering om budsjettstatus, se vedlegg 3.

Budsjettstatus skal for øvrig være fast punkt i kontaktmøtene i 2011.

Annen rapportering

Departementets krav til løpende rapportering på fastsettelses- og innkrevingsområdet framgår av vedlegg 4.

Når det gjelder rapportering på personalområdet, vises det til pkt. 4.7.

Rapportering for øvrig er angitt i styringskalender for 2011, jf. vedlegg 1. Dersom det skulle oppstå en alvorlig, uforutsett situasjon i løpet av 2011, må etaten straks ta kontakt med Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Det vises ellers til departementets brev av 17. november 2008 om varsling av hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse, jf. pkt. 4.5.

4.3 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Det vises til departementets brev av 10. november 2010 til Toll- og avgiftsdirektoratet om opplegg for rapportering i forbindelse med oppfølging av riksrevisjonssaker, jf. særlig Dokument nr. 1 (regnskapsrevisjon). For øvrig vises til Dokument nr. 3-serien (forvaltningsrevisjon).

Oppfølgingen av riksrevisjonssaker skal prioriteres. Spesielt må det legges vekt på å få gjennomført tiltak knyttet til forhold som Riksrevisjonen har tatt opp tidligere.

4.4 Oppfølging av saker fra Sivilombudsmannen

Departementet ber om at direktoratet holder seg orientert om og følger opp saker på etatens område som er tatt opp av Sivilombudsmannen, og at departementet blir orientert om saker av prinsipiell betydning.

4.5 Internkontroll – etterlevelse

Internkontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv internkontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk. Departementet legger til grunn at toll- og avgiftsetaten har en effektiv internkontroll. Direktoratet bes rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter i internkontrollopplegget og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.

Direktoratet bes videre rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter, jf. om risikovurderinger i pkt. 2.

Direktoratet bes også om å rapportere om etatens etterlevelse av toll- og avgiftsregelverket. Det vises for øvrig til pkt. 3.4.2 om kvalitetsmåling av saksbehandlingen.

Toll- og avgiftsetaten skal varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse jf. departementets brev av 17. november 2008. I årsrapporten skal etaten kort redegjøre for risiko for, og iverksatte tiltak mot, at varslede hendelser kan inntreffe på nytt.

4.6 Organisering av etaten

Organisatoriske endringer av større betydning skal presenteres for departementet før formell beslutning tas. Dette gjelder også større endringer i organiseringen av direktoratet.

4.7 Personalområdet

Rapportering

Sentrale forhold på personalområdet skal inkluderes i den ordinære årsrapporten. Mer omfattende faktarapportering og utdypning legges som vedlegg til årsrapporten. Det avholdes egne rapportmøter hvor personalområdet gjennomgås.

Bemanning og personalforvaltning i virksomheten

Bemanning og personalforvaltningen, slik som medarbeidernes kompetanse til oppgaveløsning, må knyttes til de ulike hovedmål og styringsparametre for virksomheten. Virksomheten må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i direktoratet bør blant annet ses i sammenheng med arbeidet med å realisere gevinster fra større utviklingsprosjekter.

Toll- og avgiftsdirektoratet står overfor mange kompliserte faglige spørsmål som stiller store krav til de ansattes kompetanse. Virksomheten må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder.

I årsrapporten bes virksomheten om å gi en generell vurdering og analyse av personalmessige forhold knyttet til virksomhetens hovedmål og styringsparametre, samt administrative oppgaver:

- Bemanningskapasitet og kompetanse til oppgaveløsning
- Arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling
- Virksomhetens aldersdemografi
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter

Likestilling

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling innenfor sitt fagområde og det skal redegjøres for dette arbeidet i de årlige budsjettproposisjoner.

Direktoratet bes i årsrapporten gi en redegjørelse iht. kravet i Likestillingsloven § 1 bokstav a (krav om aktivt, målrettet og planmessig arbeid for likestilling mellom kjønnene i virksomheten). Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i virksomhetens bidrag til budsjettproposisjonen.

Tiltak for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger

Direktoratet bes i årsrapporten redegjøre for status og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Den enkelte

virksomhet skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med seks måneder. Departementet ber om at det i årsrapporten systematisk blir beskrevet aktivitets- og resultatmål, og at det redegjøres for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

Ansvar for lærlinger

Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenliknet med 2010. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle og antall lærlinger fordelt på lærefag.

Helse, miljø og sikkerhet

Direktoratet har ansvar for at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er godt ivaretatt. Departementet ber om en orientering om virksomhetens arbeid på dette området.

Mangfold

Finansdepartementet forutsetter at direktoratet iverksetter tiltak for å fremme mangfold i forbindelse med rekruttering, personalforvaltning og i publikumsrettede tjenester. Departementet ber om at virksomheten redegjør for arbeidet på området.

Etikk

Finansdepartementets underliggende virksomheter skal utføre sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Dette gjelder blant annet i kunde- og leverandørrelasjoner. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er fulgt opp i alle ledd i virksomheten og at virksomheten i tillegg praktiserer egne normer og retningslinjer. Departementet ber om at det rapporteres om status på området generelt.

4.8 Reduksjon av oppgavebyrdene for næringslivet

Reduksjon av byrdene som det offentlige pålegger næringslivet gjennom rapporteringsplikter er en viktig del av det løpende fornyings- og forenklingsarbeidet. Elektronisk innrapportering, samordning og gjenbruk av informasjon er sentrale virkemidler for å redusere rapporteringsbyrdene.

Det legges videre til grunn at hensynet til lavest mulig næringslivsbelastning skal veie tungt ved utøvelsen av etatens oppgaver. Etaten plikter å ha en kritisk holdning til om eksisterende og nye oppgaveplikter er nødvendige, blant annet som ledd i forenkling av regelverket. Det vises for øvrig til pkt. 3.4.

4.9 Elektronisk forvaltning

Toll- og avgiftsetaten skal i tjenesteutviklingen vurdere hvordan IKT kan anvendes for å gjøre brukernes møte med det offentlige enklere og frigjøre ressurser både for brukerne og etaten.

IKT er i dag en integrert del av samfunnet, og avhengigheten av den på alle samfunnsområder øker fra år til år. Dette medfører også økt sårbarhet. Toll- og avgiftsetaten forvalter flere store produksjonssystemer som behandler betydelige informasjonsmengder. Informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er helt avgjørende for etatens måloppnåelse. Etaten bes om å sikre at arbeidet med informasjonssikkerhet er godt ivaretatt i egen virksomhet, og i tråd med de nasjonale retningslinjene. Direktoratet bes i årsrapporten gi en vurdering av risiko knyttet til informasjonssikkerhet.

Det vises for øvrig til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets rundskriv P4/2010 av 16. november 2010 om samordning og styring av IKT-relaterte investeringer i staten. Føringerne i dette rundskrivet forutsettes lagt til grunn.

4.10 Elektronisk saksbehandling og arkiv

Regjeringen har i Stortingsmelding 17 (2006-2007) *Eit informasjonssamfunn for alle* gitt føringer om overgang til elektronisk arkiv og elektronisk saksbehandling i offentlige virksomheter. Dette innebærer at det elektroniske arkivet blir virksomhetens offisielle lovpålagte arkiv for dokumentasjon av egen virksomhet, jf. arkivforskriften § 2-13. For å høste gevinster av en slik overgang må dette ses i sammenheng med elektronisk saksbehandling og utbredelsen av elektroniske arbeidsformer. En overgang til elektronisk saksbehandling skaper en mer strukturert og samordnet tilnærming til dokumenthåndtering. Arkivering av alle arkivverdige dokumenter på ett sted vil styrke muligheten for komplette saksmapper betydelig og danne et viktig grunnlag for korrekte og effektive beslutninger. Et elektronisk arkiv er også mer fleksibelt, da dokumenter kan være tilgjengelig gjennom fjernaksessløsninger, uavhengig av tid og sted. Finansdepartementet mener at direktoratet bør ta sikte på å innføre elektronisk arkiv i løpet av 2011. Status for innføring av elektronisk arkiv og elektronisk saksbehandling i toll- og avgiftsetaten skal også omtales i halvårsrapporten for 2011.

4.11 Sikkerhet og beredskap

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal være et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Som en del av dette forventer departementet at direktoratet har foretatt skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, har utarbeidet nødvendige beredskapsplaner, og hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser. Finansdepartementets krav og forventninger til beredskapsarbeidet er nærmere omtalt i departementets brev av 7.

november 2008. Departementet ber om at direktoratet redegjør for sikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer som er identifisert, og for det konkrete arbeidet i løpet av året, herunder beredskapsøvelser etaten har gjennomført.

4.12 Statens kommunikasjonspolitikk

Regjeringen vedtok en ny statlig kommunikasjonspolitikk 16. oktober 2009. Kommunikasjonspolitikken inneholder de sentrale mål og prinsipper for statens kommunikasjon med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og annen offentlig virksomhet. Politikkdokumentet skal være et utgangspunkt og rammeverk for utarbeidelse av lokale planer og strategier for informasjon og kommunikasjon.

4.13 Evalueringer og brukerundersøkelser

Det vises til Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk, hvor det framgår at frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Departementet ber direktoratet rapportere om gjennomførte evalueringer på etatens område. Eksterne evalueringer som ikke er unntatt offentlighet, anbefales offentliggjort på evalueringsportalen.no.

Alle statlige etater skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene av disse skal være offentlige. Departementet ber direktoratet rapportere om gjennomførte brukerundersøkelser og hvordan undersøkelsene er gjort offentlig tilgjengelig, jf. pkt. 3.4.1. Departementet vil videresende rapporteringen til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Direktoratet bes om å gi departementet en orientering om planlagte evalueringer og brukerundersøkelser innen utløpet av januar 2011.

4.14 Utviklingstiltak og gevinstrealisering

Større fornyings- og effektiviseringstiltak, herunder utvikling og utbygging av ulike informasjonssystemer, innebærer ofte store investeringer. Finansdepartementet forventer at slike utviklingstiltak normalt kjennetegnes ved at den samfunnsøkonomiske nytten overstiger kostnadene, og at tiltakene dermed skal medføre gevinster i form av lavere bemanningsbehov og/eller at tiltakene gir klare resultatforbedringer.

Departementet forutsetter at ethvert utviklingstiltak av en viss størrelse baseres på en kost-/nytteanalyse (lønnsomhetsanalyse) som inkluderer en særskilt plan for gevinstrealisering.

4.15 Samarbeid om praksis og retningslinjer for lempning av toll og avgift

Departementet forutsetter at Toll- og avgiftsdirektoratet samarbeider med Skattedirektoratet om utvikling av retningslinjer og praksis etter bestemmelsene i skattebetalingsloven §§ 15-1 og 15-2 om lemping av skatte- og avgiftskrav.

4.16 Tilgjengeliggjøring av generell informasjon

Toll- og avgiftsetaten skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagt og der kostnaden ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med Referansekatalogen og FADs føringer på nettstedet data.norge.no. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelig, skal publiseres på virksomhetenes nettside. Dette bør ses i sammenheng med registrering av datasett på nettstedet data.norge.no.

Etater som vurderer å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før toll- og avgiftsetaten eventuelt selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester. Det skal framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

5. BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER

5.1 Budsjettedtak

Statsbudsjettet for 2011 vedrørende toll- og avgiftsetatens kapitler 1610 og 4610 ble vedtatt av Stortinget 15. desember 2010, jf. Innst 5 S (2010-2011). Skatte-, avgifts-, og tollvedtak for 2011 for kapitlene 5511, 5521, 5526, 5531, 5536, 5537, 5538, 5541, 5542, 5543, 5546, 5547, 5548, 5549, 5555, 5556, 5557 og 5559 ble gjort av Stortinget 25. november 2010 på grunnlag av Innst. 3 S (2010-2011).

For kap. 1610 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Vedtaks 2011
01	Driftsutgifter	1 362 300
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	87 300
Sum kap. 1610		1 449 600

For kap. 4610 er følgende inntektsramme vedtatt:

Kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Vedtaks 2011
01	Særskilt vederlag for tolltjenester	6 400
02	Andre inntekter	2 800
03	Refunderte pante- og tinglysingsgebyr	2 000
04	Diverse refusjoner	2 700
11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	240 000
85	Overtredelsesgebyr – valutadeklarerer	5 000
Sum kap. 4610		258 900

Satsene for privatrekvirert tollbehandling økes med 30 kroner til 350 kroner for 50 pst. overtid og med 30 kroner til 450 kroner for 100 pst. overtid. Ekspedisjonsgebyret økes med 20 kroner til 200 kroner per påbegynt halvtime.

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i Prop. 1 S (2010-2011) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Videre er følgende avgifts- og tollbevilgninger vedtatt for 2011:

Andre kapitler

			(i mill. kr)
Kap.	Post	Betegnelse	Beløp
5511		Tollinntekter	
	70	Toll.....	2 400
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift (<i>inklusive også skatteetatens del</i>)	206 700
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol.....	12 325
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv.....	8 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift.	19 700
	72	Årsavgift	8 900

Kap.	Post	Betegnelse	Beløp
	73	Vektårsavgift.....	342
	75	Omregistreringsavgift.....	2 350
5537		Avgift på båter mv.	
	71	Avgift på båtmotorer	233
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	7 250
	71	Veibruksavgift på autodiesel	9 400
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft	7 700
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.....	1 700
	71	Avgift på smøreolje mv.	105
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift.....	4 755
	71	Svovelaavgift.....	50
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall.....	230
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloretten (TRI).....	2
	71	Tetrakloretten (PER)	2
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	222
5549		Avgift på utslipp av NO _x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	69
5555		Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.....	1 236
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.....	1 883
5557		Avgift på sukker mv.	
	70	Avgift på sukker mv.	219
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje.....	858
	71	Miljøavgift på kartong.....	172
	72	Miljøavgift på plast	47
	73	Miljøavgift på metall.....	143
	74	Miljøavgift på glass.....	63

Det vises for øvrig til omtale av kap. 5511, 5521, 5526, 5531, 5536, 5537, 5538, 5541, 5542, 5543, 5546, 5547, 5548, 5549, 5555, 5556, 5557 og 5559 i Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011 og Prop. 1 S (2010-2011) Statsbudsjettet (Gul bok).

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak. For toll og avgifter gjør imidlertid Stortinget også vedtak om satsene. Da består ansvaret for å gjennomføre Stortingets vedtak i å få innkrevd toll og avgiftene i samsvar med de vedtatte satsene.

5.2 Tilsagnsordning vedrørende oppfølging av konkursbo

For 2011 er det vedtatt å gi Toll- og avgiftsdirektoratet og Skattedirektoratet fullmakt til å stille nye betingede tilsagn om dekning av omkostninger ved fortsatt konkursbo-behandling for til sammen inntil 8 mill. kroner, jf. Innst. 5 S (2010-2011). Denne fullmakten fordeles mellom Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet med henholdsvis 7 mill. kroner og 1 mill. kroner.

5.3 Merinntektsfullmakt

For 2011 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, postene 01 og 04, jf. Innst. 5 S (2010-2011).

5.4 Bestillingsfullmakt

For 2011 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 30 mill. kroner på kap. 1610, post 45, jf. Innst. 5 S (2010-2011).

5.5 Nettobudsjetteringsfullmakt

For 2011 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610, post 02, jf. Innst. 5 S (2010-2011).

5.6 Budsjettmessige forutsetninger

Generelle forutsetninger

Finansdepartementet understreker at det overordnede kravet til Toll- og avgiftsdirektoratet er å følge opp hovedmålene i tildelingsbrevet med de midler som stilles til rådighet. Direktoratet har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2011 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet

forutsetter at vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart rapporteres til departementet, jf. pkt. 4.2.

Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerkede bevilgninger

For 2011 er det under kap. 1610 avsatt midler til følgende tiltak, hvor beløpene er å betrakte som øremerket, og ikke kan omdisponeres uten departementets samtykke:

	(i 1000 kr)
TVINN	10 000
Oppgradering av tollsted i Junkerdal	8 000
Kontrollutstyr	3 000
Mobil skanner	21 900
Bekjempelse av piratkopierte varer	9 200
Styrking av virksomhetskontrollen	16 300
Styrket arbeid med risikovurderinger og analyse	6 500
Sum	74 900

Ovennevnte tiltak skal omtales i årsrapporten. For noen av tiltakene er det også bedt om omtale i halvårsrapporten.

5.7 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Toll- og avgiftsdirektoratet i 2011 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet under pkt. 5.1.

Med hilsen

Tore Eriksen e.f.
finansråd

Thorbjørn Gjølstad
ekspedisjonssjef

Vedlegg
Gjenpart: Riksrevisjonen

Styringskalender 2011

Toll- og avgiftsdirektoratet

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	<ul style="list-style-type: none"> – Forklaringer til statsregnskapet mv. – Innsendelse av årsrapport for 2010 til FIN – Faglig kontaktmøte 	Primo februar ¹ 22. februar Ultimo februar
Mars	<ul style="list-style-type: none"> – Innspill til revidert budsjett 2011 – Møte om personalområdet – Årsrapportmøte for 2010 – Medarbeidersamtale mellom finansråden og toll- og avgiftsdirektøren 	Primo mars Mars/april Mars/april Mars/april
April	<ul style="list-style-type: none"> – Utsendelse av foreløpige budsjetttrammer 2012 for toll- og avgiftsetaten etter rammekonferansen – Rapport om budsjettstatus per 31. mars – Referat fra årsrapportmøte for 2010 	Uke 15 29. april Ultimo april
Mai	<ul style="list-style-type: none"> – Forslag til rapportomtale i Prop. 1 S (2011-2012) – Forslag til budsjettomtale i Prop. 1 S (2011-2012) – Faglig kontaktmøte 	3. mai 20. mai Ultimo mai
August	<ul style="list-style-type: none"> – Innsendelse av halvårsrapport til FIN 	25. august
September	<ul style="list-style-type: none"> – Halvårsrapportmøte for 2011 – Faglig kontaktmøte 	September September
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> – Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2011-2012) for Stortinget – Innspill til nysaldering av budsjettet for 2011 og rapport om budsjettstatus per 30. september 	Primo oktober Primo oktober
November	<ul style="list-style-type: none"> – Oversendelse av foreløpig tildelingsbrev 2012 – Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2013 (Budsjettskrivet for 2013) – Faglig kontaktmøte – Forslag til budsjett 2013 fra toll- og avgiftsetaten 	Medio november Primo november November Ultimo november
Desember	<ul style="list-style-type: none"> – Oversendelse av tildelingsbrev 2012 	Ultimo desember

¹ Retningslinjer og endelige frister vedrørende statsregnskapet mv. er gitt i rundskriv R-8/2010 av 12. november 2010, oversendt ved brev 22. november 2010 fra FIN.

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kgl.res. 2. desember 2005 og redegjort for i rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 som ble oversendt Finansdepartementets etater ved brev av 12. desember 2005. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0534 B, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til Toll- og avgiftsdirektoratet ved egne brev, jf. pkt. C.

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Det vises til merinntektsfullmakt, jf. pkt. 5.3.
- Det vises til bestillingsfullmakt, jf. pkt. 5.4.
- Det vises til nettobudsjetteringsfullmakt, jf. pkt. 5.5.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til fortsatt bobehandling, jf. pkt. 5.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. FINs brev av 12. juni 2009.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 14. desember 2006.
- Eiendomsforvaltning, jf. Finansdepartementets brev av 7. oktober 1993.
- Fullmakt vedrørende økonomisk ansvar for arbeidstakere som har påført staten økonomisk tap, jf. Finansdepartementets brev av 18. desember 2000.

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må framgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har framkommet (saldert budsjett, overført bevilgning, tilleggsbevilgninger og omprioriteringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter)
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost (og underposter for post 01)
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må framkomme
- Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett per dato og regnskapsført beløp må forklares
- Staten må gi en budsjettvurdering for hele året i form av en prognose (gjelder ikke rapportering per 31. desember)
- Vesentlige avvik i utgiftsprognosen fra disponibel bevilgning pr 31. desember må forklares og korrigerende tiltak må angis
- Avvik mellom budsjett og prognose må framstilles både i kroner og prosent

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må framgå hva som er sum budsjett
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntekstspost
- Avvik mellom budsjett og regnskap må framstilles både i kroner og prosent
- Vesentlige avvik mellom forventede periodiserte inntekter og regnskapsført beløp må forklares
- Etatene må gi en inntektsprognose for hele året (gjelder ikke per 31. desember)
- Vesentlige avvik i inntektsprognosen for hele året fra budsjett må forklares
- Avvik mellom budsjett og prognose må framstilles både i kroner og prosent

Krav til rapportering på fastsetnings- og innkrevingsområdet fra TAD

Rapport	Innhold	Frekvens	Tidspunkt	Mottakere i FIN
1	<i>Inntektsrapport</i> Innbetalinger sammenliknet med forrige år, hhv. siste måned og akkumulert for inntektsåret (særskilt rapport for brennevin, vin og øl)	Månedlig	Den 20. i påfølgende måned	SØ
2	Fastsatte avgifter med avgiftspliktige mengdedata fordelt på avgiftstype og avgiftsgruppe – alle særavgifter	Månedlig	Den 20. i mnd. etter avgifts-terminens forfall	SØ
3	Fastsatte avgifter med avgiftspliktige mengdedata fordelt på avgiftstype, avgiftsgruppe og tilleggskoder – alle særavgifter	Halvårlig	20. februar og 20. august	SØ
4	<i>Særavgifter – rapport for 1. halvår og for hele året</i> Oppsummerer avgiftsinntektene og kommenterer utviklingstrekk.	Halvårlig	31. august og 15. februar	SØ
5	Veileder for bruk av koder ved fastsettelse av avgifter	Årlig	1. mars	SØ
6	<i>Særavgifter i Norge 2011</i> a) Tidligere avgifter b) Gjeldende avgifter med historikk	Årlig	1. mars	SØ
7	<i>Nøkkeltall for toll og avgifter</i> Inntekter fordelt på hovedgrupper sammenliknet med budsjettvedtak og tilsvarende inntekt de to foregående år. Vesentlige avvik og endringer kommenteres	Halvårlig	Halvårs- og årsrapport	SL
8	<i>Tilsagnsordningen for konkursbo</i> Utbetalt beløp (hhv. som forskudd og endelig), akkumulert tilsagnsansvar, sum nye tilsagn i perioden og bortfalt tilsagnsansvar (med bakgrunn for bortfall) Merinntekt for hhv. konkursbo og toll-, og avgiftskrav som følge av tilsagn	Årlig	Vedlegg til årsrapporten. Rapporteres til statsregnskapet i forbindelse med årsavslutningen	SL
9	Alle beløp pr. inntektspost/avgift pr. 31.12: Aktive restanser 1.1, fastsatt i året, innbetalt i året, ettergitt/avskrevet i året, krav stilt i bero i året, aktive restanser 31.12	Årlig	Vedlegg til årsrapporten	SL

10	Innkrevingsstatistikk på landsbasis, for inntektsåret, fordelt på kravtype: Innbetalt ifht. fastsatt, hhv. frivillig og rettidig (pst. av fastsatt), frivillig, men forsinket og etter tvangstiltak (pst. av fastsatt)	Årlig	Vedlegg til årsrapporten	SL
11	Innfordringstiltaksstatistikk på landsbasis, fordelt på kravtype: - Antall tvangstiltak ved enkeltforfølgning (begjæring om utlegg, arrest, tvangssalg) - Antall begjæring og åpnede konkurser - Antall søknader og lempninger av hensyn til det offentlige som kreditor (fordelt på type: ensidig betalingsavtale, ensidig nedsettelse) - Antall søknader og lempninger av hensyn til skyldner - Antall søknader og etablerte gjeldsordninger etter gol. (fordelt på type: frivillighet og tvungne)	Årlig	Vedlegg til årsrapporten	SL